

Tartu linna algkoolivõrgu täienemist 1919.—1924. a. iseloomustab järgmine tabel:

Algkoolide ¹⁾ õpilaste arv 1918./19.—1924./25. õppeaast.
Nombre des élèves des écoles primaires dans les années scolaires 1918/19 à 1924/25.

Õppeaasta Année scolaire	Algk. arv Nombre des écoles primaires	Klasside arv Nombre des classes	Õpilaste arv Nombre des élèves	Keskmine õpilaste arv klassi kohta Nombre moyen des élèves par classe
1918/19	17	95	2945	31
1919/20	20	101	3599	36
1920/21	20	114	4256	37
1921/22	20	122	4631	38
1922/23	21	129	4858	37
1923/24	21	131	4768	36
1924/25	21	130	4638	35,5

Kahe viimase õppeaasta õpilaste arvu kahanemine on tingitud sõja-aastaist, mil sündimiste arv järsku langes 774 pealt (1914. a.) 571 peale (1915). — 1923./24. õppeaastal ilmuvad esimesed sõjaaastail sündinud õpilased kooli, saades koolisundus-ealisteks. Õpilaste arvu langemist järgmistel õppeaastatel on samal põhjusel veelgi oodata.

Kuueklassilise algkooli teostamise võimalusest Tartus saame kõige selgema ülevaate, kui võrdleme praegu tegelikult algkoolis õppivate koolikohustuslike õpilaste arvu esimese kuue aasta koolikohustus-vanuste (9—14-a.) laste arvuga. Koolikohustus-ealiste laste arv rahvalugemise andmeil on 4682, 9—14-a. õpilaste arv alg- ja keskkoolides samal ajal — 5785. Kui arvata, et umbes 60% keskkooli ja 9,8% algkooli õpilasist on maalt pärit, siis saame arvu 4131, mille kohta võib enam-vähem kindel olla, et ta kujutab linnast pärit olevaid koolikohustuslikke õpilasi. Seda arvu võrreldes rahvalugemise aegu Tartus leiduvate 9—14 a. vanuste laste arvuga, saame ülekaalu 551 — see on arv, mida peaksime veel mahutama algkoolidesse, et teostada 6-klassilist üldharidust kõigile Tartu kodanikkudele.

Koolimajad ja sisseseaded. Uute ajakohaste koolimajade ehitamisele on linn seni väga vähe rõhku pannud. Avalikud algkoolid teotsevad juba enam kui 100 aastat, kuid praegu olemas olevast 19 algkoolimajast võib linn omaks lugeda ainult 6. Kui arvesse võtta majade omandamise aega, siis ei olnud linnal kuni a. 1919, s. t. kuni Eesti iseseisvuse tegeliku saavutamiseni rohkem kui 3 koolimaja, keskkoolid ühes arvatud, 1924. a. oli neid 8 ehk 24,3% kogu koolimajade arvust (33): I, III, V, XII ja XIV algkooli maja, tehnika- ja kommertsgümnaasiumi ja puuning rauatöökooli hoone. Riigi majades asub 4 alg- (IV, VIII, XV ja õhtu-alk.), 2 kutse- — (käsitöö- ja kangakudumiskool) ja 5 keskkooli (reaal-, tütarl., õhtu-, Treffneri güm. ja õpet.-seminar), kõik teised koolid on eraisikute ja ühingute päralt olevais majades.

Algkooli õpilaste arvu vähenemisega (vähese sündivuse tõttu sõjaaastail, nagu eelpool nägime), väheneb ühtlasi ka keskmine õpilaste arv klassis; siiski on ta veel suur küllalt ja õige lähedal ülimäärale — 40 õpilasele klassi kohta.

1) Siia juurde ei ole arvatud seminari-alkkooli riigikoolina, kuhu vastu võetakse ka maalt õpilasi.